

D66

Verkiezingsprogramma D66 Nuenen
2018 – 2022

D66 is er voor jou

Voorwoord lijsttrekker Bertje van Stiphout

Vanuit het perspectief van fusie en regionale samenwerking heeft D66 dit verkiezingsprogramma opgesteld.

Ons uitgangspunt is dat Nuenen c.a. (Nuenen) niet zelfstandig kan blijven. Er zijn weliswaar goede resultaten geboekt, met name op het gebied van financiën, het sociaal domein en in de samenwerking binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE), maar Nuenen blijft kwetsbaar door de relatief beperkte omvang van haar bestuurlijke en ambtelijke capaciteit en expertise. Bovendien zijn de bestuurlijke verhoudingen tussen Raad en College en binnen de Raad onderling structureel verstoord. Dit maakt de noodzaak van een fusie voor Nuenen wat D66 betreft alleen maar groter. Regie door de Provincie op het proces van herindelen is wenselijk om de belangen van zowel Nuenen zelf als van de regio veilig te stellen.

Er waren 2 mogelijke fusiepartners: Son en Breugel en Eindhoven. Onze eerste voorkeur was een fusie met Son en Breugel maar dat is geen optie meer nu Son en Breugel heeft besloten niet te fuseren met Nuenen.

Een fusie met Eindhoven komt nu steeds dichterbij. Dit biedt zeker ook voordelen. Door versterking van de regionale economie met behoud van het landschappelijk karakter, versterking van sociale en culturele voorzieningen willen we voor Nuenen en Eindhoven een win-win situatie bereiken.

In het fusieproces zullen wij loyaal en constructief samenwerken met Provincie en fusiepartner. Ons uitgangspunt hierbij is dat alles dat primair voor de leefbaarheid in Nuenen van belang is ook lokaal georganiseerd wordt en al het andere regionaal. Veel zaken op het gebied van wonen, werken en ruimte zullen regionaal ingevuld moeten worden

Dit verkiezingsprogramma is ook nadrukkelijk geschreven vanuit een regionaal perspectief. Nuenen is ingebed in het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE, bestaande uit negen gemeenten) en vormt onderdeel van de Metropoolregio Eindhoven (MRE, bestaande uit 21 gemeenten). Veel verschillende vraagstukken vereisen, ook na fusie, analyse en oplossing op de schaal van het SGE of de MRE.

Brainport, het samenwerkingsverband tussen gemeenten, bedrijven en kennisinstellingen binnen de MRE, is de uitdrukking van de innovatiekracht van de regio rondom Eindhoven. Ook de gemeente Nuenen maakt hier onderdeel van uit. Van belang hierbij is wel dat er in de regio vanuit hetzelfde perspectief gewerkt wordt, namelijk vanuit de metropoolgedachte. Vanuit die situatie kan het SGE met alle betrokken gemeenten gezamenlijk, in geleidelijkheid en met behoud van lokale structuren, uitgroeien tot een bestuurlijk volwaardige entiteit en mogelijk zelfs op termijn tot één regiogemeente.

Ongeacht welk fusieproces dan ook dit verkiezingsprogramma zal voor D66 Nuenen leidend zijn. Motto hierbij is: **D66 is er voor jou**. Dit programma gaat over mensen, van junior tot senior of het nu gaat over economie, bouwen, wonen, onderwijs, cultuur, (mantel)zorg. Iedereen telt mee en doet ertoe.

1 Economie

1.1 Uitgangspunten

Vanzelfsprekend zijn we als gemeenten economisch op allerlei manieren verbonden met de ruimere omgeving: regionaal, nationaal, internationaal. Het vormgeven van deze verbondenheid staat bij D66 hoog in het vaandel. We moeten dus als het ware groot denken in klein verband. Concreet betekent dit dat we ons voor de ontwikkeling en vormgeving van het economisch beleid binnen de verschillende gemeenten in het bijzonder richten op een efficiënte en effectieve samenhang binnen het gehele Stedelijke Gebied Eindhoven (SGE: 9 gemeenten). In ruimer verband levert onze ligging midden in de Brainport regio ook extra kansen op. De volgende uitgangspunten staan voor D66 in dit verband voorop:

- Denken binnen het SGE “als ware het één gemeente”
- Uitbreiden van de 1-loket aanpak voor contact met de lokale overheid, met name waar het economische onderwerpen betreft.
- Aansluiten bij wat elders al succesvol is gerealiseerd: best practices overnemen, leren van anderen.

Deze regionale samenwerking stimuleert de lokale bedrijvigheid, versterkt de kracht van innovatie en is positief voor de werkgelegenheid.

1.2 Lokale bedrijvigheid

In Nuenen is er een veelzijdige lokale bedrijvigheid, waarbij veel ondernemers georganiseerd en actief zijn binnen het OCN, het Ondernemers Contact Nuenen. Binnen het centrum is sinds enige tijd een door de ondernemers zelf geïnitieerd en gefinancierd Centrummanagement actief. De samenwerking binnen het SGE heeft al op een aantal punten voor Nuenen een zichtbaar gunstig effect gehad. D66 wil de kracht van het SGE op het terrein van bedrijvigheid maximaal versterken en benutten.

Bedrijventerreinen

De 1-loket aanpak binnen SGE voorkomt versnippering en maakt het gemakkelijker voor bedrijven om zich hier te vestigen. Zij ondersteunt de ambitie in de nieuwe Samenwerkingsagenda van het SGE om de succesvolle 1-loket aanpak uit te breiden met loketten voor alle bedrijfshuisvestingsvragen voor industrie, kantoren, detailhandel, leisure en hotels.

De gemeenten in het SGE hebben een formele overeenkomst afgesloten over de herverdeling van bedrijventerreinen m.b.t. kansrijke locaties, inclusief compensatieregeling voor gemeenten die door de herverdeling moeten inleveren. De verdere ontwikkeling van Eeneind-West in Nuenen is in de overeenkomst veiliggesteld. Via de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Werklocaties (ROW) worden gelden binnen het SGE beschikbaar gesteld voor versterking van bestaande bedrijventerreinen. In de Samenwerkingsagenda van SGE staat dat ernaar gestreefd wordt dat ‘onze’

werklocaties landelijk leidend worden op thema's als duurzaamheid, veiligheid en aantrekkelijkheid. D66 ondersteunt dit streven.

Vrijtijdseconomie

Het SGE biedt uitstekende mogelijkheden voor een florerende vrijetijdseconomie. Het aantal inwoners is groot genoeg om grootschalige evenementen en recreatieve organisaties verantwoord te exploiteren. Daarbij zijn ook het landschap, alsmede het historisch erfgoed waaronder Van Gogh Village een aantrekkelijke basis om ook recreanten en toeristen van buiten onze eigen regio aan te trekken. Dat geldt ook voor de vele expats die onze innovatieve bedrijven nodig hebben.

Door afspraken in SGE verband te maken over de vestiging en ontwikkeling van grootschalige evenemententerreinen en/of recreatieparken wordt ook het lokale belang gediend. Dat geldt voor het lokale MKB, de werkgelegenheid en de gemeentebelasting. Bij eventuele ontwikkeling van Gulbergen kan een spanningsveld ontstaan tussen ontwikkeling en natuurbehoud. D66 vindt dat het maatschappelijk belang (natuur) en economisch belang (ontwikkeling) elkaar moeten versterken en in balans blijven. Dit moet worden meegenomen als uitgangspunt voor de doorontwikkeling en worden vastgelegd bij het opstellen van een nieuw bestemmingsplan.

SPEERPUNTEN

1. De 1-loket aanpak uitbreiden met loketten voor alle bedrijfshuisvestingsvragen
2. Afspraken maken in SGE verband ter versterking van de vrijetijdseconomie in de regio.
3. Zorgen dat bij de ontwikkeling van Gulbergen natuurbehoud en het economisch belang in balans blijven.
4. Promoten Van Gogh Village

1.3 Innovatie

De technologische ontwikkelingen gaan zo snel dat concepten van 'klassieke' bedrijvigheid (denk aan overleefde winkelformules of verouderde technologieën in productie en/of dienstverlening) worden ingehaald door nieuwe technologische mogelijkheden, vaak aangejaagd door ontwikkelingen binnen de ICT. Het is zaak om zo veel mogelijk, ook lokaal, te profiteren van onze ligging in de Brainportregio.

Stimuleringsmaatregelen

Bestaande regels die innovatie binnen ondernemingen hinderen zullen kritisch moeten worden bekeken en waar nodig worden versoepeld of afgeschaft, ook op lokaal niveau. Startende innovatieve bedrijven geven geen echter garantie voor succes. Creativiteit loopt vaak langs de weg van vallen en opstaan. Overheden, ook binnen het SGE (bijv. de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM)) zouden dan ook meer risico moeten nemen bij de financiering van veelbelovende ontwikkelingen. Met name in start-up fase zou geen 100% aflossing van financiering moeten worden geëist, maar stimuleringssubsidie ("seed funding") worden toegepast.

Binnen het SGE zouden regionale regisseurs moeten worden aangesteld om de contacten binnen de zogenaamde "kennis-driehoek" (overheid-bedrijfsleven-

wetenschap) aan te jagen. In navolging van de best practice: Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM)

Er moet maximaal worden ingezet op de digitale infrastructuur binnen het hele stedelijk gebied (glasvezeldekking >99%). Doel: SGE als “Smart City” op de kaart zetten.

SPEERPUNTEN

1. Kleinschalige innovatieve ondernemingen ruim baan geven op gemeentelijk en subregionaal niveau.
2. Bestaande regels die innovatie binnen ondernemingen hinderen kritisch bekijken en waar nodig versoepelen of afschaffen.
3. Met name in start-up fase van een innovatieve onderneming zou geen 100% aflossing van financiering moeten worden geëist, maar stimuleringssubsidie (“seed funding”) worden toegepast
4. Aanstellen van regionale regisseur(s) om de contacten binnen de zogenaamde “kennis-driehoek” (overheid-bedrijfsleven-wetenschap) aan te jagen.
5. Zoveel mogelijk inzetten op de digitale infrastructuur binnen Nuenen en de rest van het Stedelijk gebied (glasvezeldekking >99%). Doel: SGE als “Smart City” op de kaart zetten.

1.4 Werkgelegenheid en onderwijs

Lokale bedrijvigheid draagt voor een belangrijk deel bij aan de werkgelegenheid in Nuenen.

De lokale werkgelegenheid kan profiteren van een regionale stimulans. Het gaat om een effectieve aansluiting van onderwijsactiviteiten bij wat het lokale bedrijfsleven nodig heeft. Tegelijkertijd kan het onderwijs zelf profiteren van een actieve inbreng van het op Brainport georiënteerde bedrijfsleven, bijvoorbeeld door middel van de Brainportscholen. Het Nuenens College past als Excellente School goed binnen het concept van de Brainportscholen.

Een actief regionaal stagebeleid onder regie van Brainport moet verder leiden tot meer en beter passende stageplekken.

SPEERPUNTEN

1. Afstemmen van onderwijs, opleidingen en/of trainingen binnen het SGE ter versterking van de werkgelegenheid.
2. Stimulering van samenwerking van bedrijfsleven en onderwijs bijvoorbeeld door middel van Brainportscholen.
3. Een actief regionaal stagebeleid onder regie van Brainport.

1.5 Duurzame productie en consumptie

Grondstoffen zijn eindig. Verspilling kunnen we ons niet meer veroorloven. Daarnaast is er ook regionaal een opgave in het kader van duurzaamheid. We moeten toe naar een

circulaire economie waarin we als ideaal naar 100% hergebruik streven. “Afval bestaat niet meer” in zo’n economie. We kunnen daar door middel van het gemeentelijk beleid een belangrijke bijdrage aan leveren.

Nuene en Son en Breugel bieden voorbeelden van een succesvolle aanpak, waarbij een hoge mate van afvalscheiding resulteert in relatief weinig restafval met relatief lage kosten. Bijzonder is de mogelijkheid om 24 uur per dag afval af te leveren. Door middel van ondergrondse containers kan waarschijnlijk een verdere reductie van restafval worden bereikt. Kostenbesparing door minimalisering van restafval is een direct voordeel voor zowel gemeenten als de burger.

SPEERPUNT

1. Verder maximaliseren van de huidige aanpak van afvalscheiding met als doelstelling maximaal 5% restafval in 2020 t.o.v. 15% in 2017.

2 Ruimte, wonen en mobiliteit

2.1 Uitgangspunten

De eigen beleidsmogelijkheden van een gemeente met betrekking tot ruimte, wonen en mobiliteit worden sterk medebepaald door ontwikkelingen, beleid en beslissingen in een veel bredere context: regionaal, provinciaal, nationaal en zelfs binnen bredere afspraken over inrichting en kwaliteit in Europees verband (b.v. inzake fijnstofnormen). Dit betekent concreet dat we ons voor het ontwikkelen en vormgeven van ons eigen gemeentelijk beleid op deze punten richten op een integrale samenwerking binnen het gehele Stedelijk Gebied Eindhoven. Zo dicht mogelijk bij en in overleg met de eigen inwoners waar dat kan, aansluitend bij ontwikkelingen en afspraken op regionaal of breder niveau waar dat moet. Efficiëntie in de uitvoering en effectiviteit in het realiseren van een duurzame omgeving niet alleen voor Nuenen maar in onderlinge samenhang binnen het gehele stedelijke gebied zijn daarbij uitgangspunt.

2.2 Ruimte

De ruimtelijke inrichting van onze gemeente moet passen binnen de regionale afspraken die gemaakt zijn met betrekking tot wonen, werken (bedrijventerreinen) en detailhandel. Hierbij worden afspraken gemaakt over aantallen, programma en intensiteit. Binnen die randvoorwaarden kunnen we zelf onze eigen accenten leggen. De volgende zijn daarbij in het bijzonder van belang.

Duurzame en aantrekkelijke centra

We willen graag duurzame en aantrekkelijke centra in de gehele regio realiseren en behouden, dus ook in Nuenen. Wij willen de onvermijdelijke verandering van bestaande winkelformules en de daarbij behorende ruimtelijke inrichting ondersteunen. Een goede bereikbaarheid voor fietsers en voldoende en veilige fietsstallingen zijn hierbij een voorwaarde voor succes. Daarnaast is voldoende parkeergelegenheid voor auto's in combinatie met veilige fietsstallingsmogelijkheden aan de randen van de centra nodig, zodat deze centra zelf verkeersluw kunnen worden en blijven. Het verkeer is te gast in het centrum.

Groene gemeente

Onze gemeente is een groene gemeente met veel aandacht voor gevarieerde beplantingen en groenzones. Wij willen dat graag behouden. Om de gemeente groen te houden moet spaarzaam worden omgesprongen met de beschikbare ruimte. Het handhaven van groene gebieden dient te worden gehanteerd als belangrijk aandachtspunt bij de ruimtelijke inrichting. Ook bij nieuwe gebiedsontwikkeling dient van meet af aan voldoende groen te worden ingepland. Onderhoud dient met moderne milieuvriendelijke middelen te geschieden.

Nuenen is ook aantrekkelijk vanwege het groene buitengebied. Daarom moet de samenwerking met Het Rijk van Dommel en Aa worden voortgezet, om op deze wijze bestaande en toekomstige groene kwaliteit te behouden.

Plezierig en veilig wonen en recreëren

In overleg met de inwoners moet er actief aandacht te zijn voor voldoende speelplekken voor kinderen en wandelpaden en zitplaatsen voor inwoners. Voor financiering van een en ander binnen het beschikbare budget kan ernaar gestreefd worden om particuliere partijen onderdelen daarvan te laten onderhouden.

SPEERPUNTEN

1. Actief sturen op het behoud van gevarieerde beplantingen in het groenonderhoud
2. Bewaken van groene gebieden in de gebouwde omgeving en bij nieuwe ontwikkelingsplannen.
3. Streven naar hogere participatie van inwoners, bedrijven en/of verenigingen bij het onderhouden van onderdelen van de ruimtelijke inrichting (groenvoorziening, speelplaatsen e.d.).
4. In samenwerking met Het Rijk van Dommel en Aa de aantrekkelijke groene kwaliteit van het buitengebied behouden.

2.3 Wonen

Regionaal wordt bepaald hoeveel woningen een gemeente mag bouwen. Lokaal wordt bepaald welke soort woningen en voor welke doelgroepen er gebouwd wordt. De hoeveelheid te bouwen woningen in een gemeente valt binnen het kader van regionale afspraken. Het is belangrijk dat bij het bouwen het dorpse karakter behouden blijft. Bij het ontwikkelen van woningen is het van belang dat er voldoende aandacht is voor woonruimte voor alle doelgroepen en dat de verschillende woningtypes en ruimtelijke voorzieningen gemengd binnen een wijk of project worden gerealiseerd. Geconcentreerde hoogbouw (flats) past niet binnen het karakter van Nuenen.

Bouwen voor alle doelgroepen, huur en koop

Bij nieuwbouw en verbouw dient speciale aandacht te blijven voor woonruimte voor alle doelgroepen, jong en oud, singles en gezinnen. Gestreefd moet worden naar gevarieerdheid in woningaanbod met behoud van het dorpse karakter. Er dient daarbij zo veel mogelijk gestreefd te worden naar levensloopbestendige woningen.

Er is een tekort is aan betaalbare (sociale en midden) huurwoningen. In een tijd waarin het voor jongeren steeds lastiger wordt om een hypotheek te krijgen neemt de druk op huurwoningen toe. In huidige en toekomstige bestemmingsplannen en inbreidingslocaties moet gestreefd worden naar het realiseren van minimaal 30% betaalbare huurwoningen. Door gevarieerd en levensloopbestendig te bouwen wordt doorstroom op de woningmarkt moet bevorderd worden.

Creatief met bouwlocaties

Er dient speciale aandacht te zijn voor locaties waar inbreidingsmogelijkheden voor een gevarieerd woningaanbod zijn. Als voorbeeld hiervan kan de Kloostertuin benut worden in samenhang met Het Klooster als sociaal-cultureel centrum. Denk hierbij aan woningen voor senioren en/of singles.

Er moet blijvend aandacht zijn voor lege inbreidingslocaties waar nieuwe woningen zouden kunnen worden gebouwd, in afstemming met het Stedelijk Gebied. Voorbeelden zijn de Kloostertuin en de Emmastraat en Nuenen Zuid/Kernkwartier. Dit soort locaties lijken bij uitstek geschikt voor kleine huishoudens (starters, senioren en singles). Gevarieerdheid en voldoende groenvoorzieningen blijven daarbij leidend. Indien nodig dienen bestemmingsplannen voor dit doel te worden aangepast.

Duurzaam bouwen

Zowel voor de huur- als de koopsector is het belangrijk om aandacht te houden voor duurzaam bouwen of verbouwen. Denk hierbij aan gasloos en/of energieneutraal bouwen (nul op de meter). Nieuwe wetgeving vanaf 2020 voor Bijna Energieneutraal Bouwen (BENG) kan een enorme stimulans geven aan duurzamer bouwen. Met name bij de verbouw van de bestaande woningvoorraad kan duurzaamheid aan de orde zijn en verdient ondersteuning van de (lokale) overheid.

Regionale samenwerking: veilig, evenwichtig en toekomstbestendig bouwen

In overleg met de gemeenten binnen het stedelijk gebied dienen bouwplannen en bouwactiviteiten ook binnen Nuenen te worden getoetst op het overschrijden van fijnstofnormen. Bij overschrijding dienen zulke plannen en activiteiten zo te worden aangepast dat ze binnen een aanvaardbaar niveau blijven.

In nauw overleg met de omliggende gemeenten dient Nuenen actieve aandacht te houden voor het behoud van voldoende gevarieerdheid voor de eigen doelgroepen in onze gemeente en toekomstbestendige nieuwbouw. Daarbij staat het behoud van het eigen dorps karakter centraal.

Bereikbaar wonen, winkelen en recreëren voor iedereen

Bij bouwprojecten dient altijd een plan voor daarbij passende parkeervoorzieningen aanwezig te zijn. Niet enkel aantallen parkeerplaatsen zijn daarbij van belang, maar in het bijzonder het concentreren van parkeerlocaties voor auto's op grotere terreinen in samenhang met het realiseren van veilige fietsvoorzieningen en -stallingsplekken, fijnmazig binnen de gebouwde omgeving.

Voorzieningen als winkelaanbod, sociaal-culturele centra etc. dienen voldoende in de nabijheid van alle inwoners gerealiseerd te blijven, ook in de wijken. Denk hierbij voor Nuenen als voorbeelden aan het Kernkwartier en de Jo van Dijkhof en De Koppelaar in Nederwetten. Onnodige gemotoriseerde verplaatsingen worden hiermee tegen gegaan, en het draagt ook bij aan een langere zelfstandige redzaamheid van minder mobiele mensen.

SPEERPUNTEN

1. Meer (sociale en midden) huurwoningen/ appartementen voor Nuenenaren
2. In huidige en toekomstige bestemmingsplannen en inbreilocaties realiseren van 30% betaalbare huurwoningen

3. Kloostertuin ,Emmastraat , Nuenen Zuid/ Kernkwartier benutten voor woningen/appartementen voor jongeren, alleenstaanden en/of senioren
4. Specifiek voor seniorenbouw prestatieafspraken maken met woningcoöperaties en projectontwikkelaars over het integreren van gemeenschappelijke ruimtes in het complex en toepassen Domotica
5. Zowel in de huur-als koopsector duurzaam (ver)bouwen
6. Nabijheid van (zorg) voorzieningen, waaronder huisarts en apotheek
7. Lege inbreidingslocaties en terreinen in eerste instantie benutten voor nieuwe (huur)woningen. Blijvend leegstaande zakelijke panden (winkels, kantoren) bezien op mogelijke ombouw tot wooneenheden voor alle doelgroepen.
8. De gemeente moet actief inwoners informeren over en ondersteunen bij het doen van een beroep op subsidies voor duurzaam (ver)bouwen.

2.4 Mobiliteit

Een bereikbare regio is van groot belang. De bereikbaarheid van Eindhoven ondervindt op dit moment nogal wat knelpunten. Er is budget beschikbaar vanuit de provincie voor verschillende oplossingen om de bereikbaarheid te verbeteren. Zulke oplossingen moeten in elk geval regionaal en integraal (over vervoermiddelen heen) bekeken en bepaald worden.

Nuenen is door haar ligging een gemeente met een relatief grote belasting door doorgaand verkeer. Dit is in de Bereikbaarheidsagenda van de MRE ook onderkend. Oplossingen voor deze belasting dienen te passen binnen eisen van voldoende behoud van het landschappelijke karakter van onze regio en met aandacht voor schone luchtkwaliteit, veiligheid voor inwoners en aanvaardbare geluidsnormen. De bestaande normeringen zijn daarbij het absolute minimum. De keuze voor en uitvoering van concrete plannen voor het verminderen van de genoemde belasting van Nuenen dient dan ook mede op basis van deze criteria te worden gemaakt. Daarbij moet Nuenen met een brede blik de besprekingen hierover in de regio voeren waarbij ook alle overwegingen en argumenten die een rol hebben gespeeld bij het overleg over de ruit en een oostelijke randweg, moeten worden blijven betrokken. Met name het vermijden van onwenselijk sluipverkeer door Nuenen dient hierbij op de agenda te blijven. We streven in dit overleg naar het aantrekkelijk maken van de gemeente door duurzame mobiliteitskeuzes zoals fietsen, openbaar vervoer en elektrische voertuigen. Ook slimme mobiliteit in samenhang met andere gemeenten in het stedelijk gebied kan daaraan bijdragen. Bovendien past het laatste goed bij onze ligging binnen de Brainport regio (aanwezigheid van High Tech Campus en High Tech Automotive Campus).

Vervoersbeleid regionaal integreren

Regionale integratie van vervoer (bereikbaarheid van werk, onderwijs, recreatie binnen de gehele regio) overstijgt strikt lokale belangen. In het regionale overleg moet Nuenen dan ook blijven inzetten op geïntegreerde slimme mobiliteit binnen de gehele regio. Voor het vermijden van onwenselijk sluipverkeer door Nuenen is verbetering van de doorstroming op de A270-Ring-Kennedylaan essentieel. Aanpassing van snelheid en inrichting van kruispunten behoort daarbij tot de mogelijkheden. Zoals de aanleg van verkeerspleinen in combinatie met slimme ICT gestuurde verkeerslichten waarbij rekening wordt gehouden met het regionale verkeersaanbod. Voor behoud van luchtkwaliteit, beperken van geluidsoverlast en bevorderen van de veiligheid van de

inwoners zijn specifieke maatregelen nodig. Te denken valt aan het verlagen van de maximumsnelheid op de A270, realiseren van stil asfalt op zoveel mogelijk wegen in de gemeente en het plaatsen van geluidsschermen.

ICT ondersteunde mobiliteit van 'deur tot deur'

Met behulp van slimme ICT-oplossingen en combinatie van vervoermiddelen (fiets, bus, auto) kan de regio zich richten op mobiliteit als vervoer van 'deur tot deur'.

Ontwikkeling van zulke diensten en vervoerconcepten dienen hoog op de regionale agenda te blijven.

Openbaar vervoer op de maat van de burgers

Infrastructuur en dienstregeling van het openbaar vervoer dienen zo te worden georganiseerd dat overstaptijden minimaal blijven. Continue ICT ondersteunde informatie hierover aan inwoners is daarvoor essentieel.

Het HOV-netwerk binnen de regio kan binnen zo'n infrastructuur verder worden uitgebouwd. De HOV as van Nuenen naar Eindhoven is inmiddels volop in gebruik. Hoog op de agenda moet komen te staan het aanleggen van transferia met citybussen aan de randen van Eindhoven die mensen vervoeren naar plekken waar de meeste mensen heen moeten, Realiseren van een nieuwe regelmatige OV – verbinding tussen Nuenen en Geldrop (inclusief industrieterrein Eeneind) heeft binnen het netwerk hoge prioriteit. Het is met name ongewenst dat scholieren zoals nu via Eindhoven moeten reizen. Daarnaast zullen ook de kernen Gerwen en Nederwetten nog beter in een geïntegreerd OV-systeem betrokken moeten worden. Kleinschalig vervoer op vraag, is hier een mogelijkheid, zoals ICT ondersteunde regiotaxi's die aansluiten op reguliere buslijnen, Omdat mensen zo lang mogelijk zelfredzaam moeten blijven, ook wat betreft mobiliteit, is het belangrijk dat de verschillende vormen van doelgroepenvervoer (gehandicapten, ouderen, leerlingen, zorg) integraal op elkaar worden afgestemd (regiobus, taxi, etc.). Conflicten tussen verschillende losstaande regelingen moeten worden opgeheven.

Steeds meer vervoer elektrisch

De regio zal verder moeten investeren in het ondersteunen van een elektrisch vervoerssysteem. Zowel voor bussen als voor auto's. Wat auto's betreft moeten op strategisch gekozen plekken in de nabijheid van openbaar vervoer, parkeerplekken met oplaadpalen beschikbaar komen. D66 staat voor een stimulerend beleid dat bijdraagt aan de reductie van CO2-uitstoot. Wij vinden dan ook dat de gemeente Nuenen een beleid dient te ontwikkelen om alle publieke parkeerterreinen te voorzien van oplaadpalen. Het aantal palen dient minimaal gelijke tred te houden met de groei van elektrisch vervoer. De gemeente is faciliterend/stimulerend maar neemt geen oplaadpalen in eigendom.

Gebruik van elektrische deelauto's kan vanuit de regio gestimuleerd worden.

Ruim baan voor de fiets

Uitbreiding van een goed en veilig regionaal (snel)fietsroutenetwerk heeft hoge prioriteit. Met name moeten er goede verbindingen komen vanuit de kernen in de regio naar de stad Eindhoven. Aansluiting op opstappunten van het HOV-netwerk en autoparkeerplaatsen, tezamen met voldoende en veilige stallingsmogelijkheden voor fietsen, is daarbij essentieel voor succes.

Het fietsroutenetwerk dient samen met wandelroutes langs de culturele en landschappelijke bezienswaardigheden (o.a. gerelateerd aan van Gogh) te gaan waaraan Nuenen rijk is.

Binnen het geheel van zo'n fietsroutenetwerk dient met name mede gezorgd worden voor veilige en op bereikbaarheid van scholen gerichte fietsverbindingen voor scholieren.

SPEERPUNTEN

- Vervoersconcepten van 'deur tot deur' hoog op de regionale agenda houden.
- Sluipverkeer door Nuenen aanpakken binnen eisen van voldoende behoud van het landschappelijke karakter van onze regio en met aandacht voor schone lucht, veiligheid voor burgers en aanvaardbare geluidsnormen.
- Met name inzetten op het verbeteren van de doorstroming op de A270-Ring-Kennedylaan, verlagen van de maximumsnelheid op de A270, realiseren van stil asfalt op zoveel mogelijk wegen in de gemeente alsook het plaatsen van geluidsschermen.
- Concentreren van parkeerlocaties voor auto's op grotere terreinen in samenhang met het realiseren van veilige fietsvoorzieningen en – stallingsplekken fijnmazig binnen de gebouwde omgeving.
- Stimuleren van oplaadpalen bij parkeervoorzieningen, minimaal gelijk opgaand met het groeiaandeel van elektrische voertuigen.
- Het HOV-netwerk verder uitbouwen. Met name het realiseren van een regelmatige OV-verbinding tussen Nuenen en Geldrop (via Eeneind-West). Uitbreiden van kleinschalig OV op vraag voor de kernen Gerwen en Nederwetten.
- Veilige fietsverbindingen tussen centra in de regio. In het bijzonder gericht op bereikbaarheid van onderwijsvoorzieningen voor scholieren en studenten vanuit Nuenen naar Eindhoven en Geldrop.

3 Investeren in mensen

3.1 Uitgangspunten

D66 wil investeren in mensen. Dat doen we op het gebied van zorg en welzijn, onderwijs en jeugd en cultuur. Het gaat erom omstandigheden te creëren waarin mensen zich kunnen ontplooiën en daartoe ook worden gestimuleerd. Hierbij gaan we uit van de eigen kracht van mensen. Echter voor hen die hier zonder ondersteuning van de overheid niet toe in staat zijn, dienen specifieke voorzieningen geboden te worden.

3.2 Zorg en welzijn

Uitgangspunt bij zorg en welzijn is het verruimen van mogelijkheden om zelfstandig mee te doen in de samenleving. Voor diegenen die hier zonder ondersteuning van de overheid niet toe in staat zijn, dienen voorzieningen geboden te worden. Concreet betekent dit dat niet alleen de zorg zelf gericht is op vergroten van de eigen kracht, maar ook dat de zorg zo wordt aangeboden dat deze bijdraagt aan de zelfredzaamheid van mensen.

Jeugdbeleid

D66 vindt dat de gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid heeft bij de preventie, signalering en verwijzing in gevallen van opgroei- en opvoedingsproblemen. Gemeentelijk jeugdbeleid realiseert de schakels tussen jeugdzorg, onderwijs en verenigingsactiviteiten. Voor D66 is zo'n integrale benadering essentieel om snel en adequaat hulp te kunnen bieden. Immers, het kind is het uitgangspunt. Ook wil D66 dat er binnen 12 uur een huisbezoek wordt georganiseerd door het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (Veilig Thuis) als er een ernstige melding van kindermishandeling binnenkomt.

Ouderen

Nuenen vergrijsst in rap tempo. D66 maakt zich sterk voor een beleid dat gericht is op langer zelfstandig kunnen wonen. Een belangrijke bijdrage om dit te realiseren is het gebruik van innovatieve technieken zoals Domotica, naast het aanpassen van woningen aan specifieke beperkingen van ouderen.

Ouderen lopen een groter risico op eenzaamheid. Digitale vaardigheden kunnen daarbij helpen. D66 vindt het daarom belangrijk dat particuliere initiatieven als Senior-web voldoende subsidie ontvangen. Digitale communicatie kan mantelzorg echter nooit helemaal vervangen (zie verderop).

Particuliere initiatieven voor bouw voor senioren (CPO) waarbij rekening wordt gehouden met sociale functies (bijv. gemeenschappelijke ruimtes), worden door D66 toegejuicht. De gemeente dient deze initiatieven te ondersteunen en te faciliteren. Tegelijkertijd moet de gemeente specifiek voor seniorenbouw prestatie afspraken maken met woningcoöperaties en projectontwikkelaars over het integreren van gemeenschappelijke ruimtes in het complex.

Vergunninghouders

De vergunninghouder die in Nuenen komt wonen wordt opgenomen als nieuwe Nuenenaar. Hem of haar wordt een toekomstperspectief geboden om actieve deelname

aan de maatschappij te bevorderen en (langdurige) afhankelijkheid van uitkeringen te voorkomen. In een persoonlijk ontwikkelingsplan worden de talenten, vaardigheden en wensen van de vergunninghouders vastgelegd om aan te geven waar hun individuele kansen liggen. Aan hen wordt onderwijs op maat aangeboden, zodat ze zo snel mogelijk een startkwalificatie behalen. Daarbij wordt ook begeleiding en ondersteuning door vrijwilligers aangeboden. Bovenstaande aanpak sluit goed aan bij de D66 focus op zelfredzaamheid.

Mantelzorg

We moeten er als gemeente alles aan doen om het mantelzorgers zo gemakkelijk mogelijk te maken. De suggesties van de Adviesraad Sociaal Domein Nuenen c.a. dienen opgevolgd te worden. De gemeente moet hierbij een coördinerende rol spelen. Deze rol kan worden belegd bij het Mantelzorgloket: één loket voor alle vragen en aanvragen, zo min mogelijk bureaucratie, een meedenkende houding met de mantelzorger met als motto: Wij zijn er voor u!

Bij dit loket is adequate informatie beschikbaar over regionale beschikbaarheid van Respijtzorg. Dit kan onder andere gaan over opvang buitenshuis zoals dagopvang, verblijf in een logeerhuis of een time-out voorziening. Als de mantelzorg (tijdelijk) te zwaar wordt is het een geruststellende gedachte dat hulp klaar staat als het echt niet meer gaat.

Het Mantelzorgloket moet meer bekend worden bij de doelgroep.

Tot slot adviseert de Adviesraad om bij de evaluatie van het beleid gebruik te maken van de Mantelzorgscan. Daarmee wordt inzicht verkregen in wat goed werkt en wat beter kan.

Armoedebestrijding

Armoede verlamt. Constante geldzorgen zorgen ervoor dat mensen op de lange termijn steeds verder afglijden en steeds moeilijker zelfstandig hun leven weer op de rit kunnen krijgen. D66 wil daarom inzetten op passende ondersteuning. Het doel hierbij is om mensen te helpen (weer) een zelfredzame positie te verwerven. Het is belangrijk dat er in dit soort situaties maatwerk geboden wordt. Ook moeten we blijven inzetten op preventie bij zowel jongeren als volwassenen. Hieraan kan een belangrijke bijdrage geleverd worden door het bevorderen van lessen in Financieel Bewustzijn. Bijzondere aandacht is nodig voor kinderen die in armoede leven. Kinderen die opgroeien in armoede hebben later extra veel kans om zelf ook in armoede terecht te komen. D66 wil ervoor zorgen dat deze kinderen voor 100% mee kunnen doen als het gaat om sport, cultuur en vanzelfsprekend ook onderwijs. De Stichting Leergeld speelt hierin een uitermate belangrijke rol en deze dient hierbij dan ook door de gemeente adequaat ondersteund te worden.

Zorgvoorzieningen

Door de toenemende vergrijzing van Nuenen wordt een goed bereikbare zorgvoorziening steeds belangrijker. Met name huisartsen en apotheken dienen daarom gespreid te worden over de gemeente omdat vrijwel iedereen daarmee te maken heeft. Wij vragen aan de gemeente, hoewel het hier niet een wettelijke verantwoordelijkheid betreft, om deze spreiding maximaal te stimuleren en faciliteren.

Voorzieningen op het gebied van sport, cultuur, recreatie

Kleinere gemeenten kunnen niet zelfstandig alle voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en recreatie ondersteunen.

In SGE verband moet onderzocht worden welke voorzieningen alleen betekenis hebben voor de eigen gemeenten en welke voorzieningen beter regionaal vormgegeven kunnen worden.

D66 steunt de ambitie van het SGE om te komen tot een gezamenlijke toekomst strategie voor regionale voorzieningen op het gebied van sport, cultuur, recreatie en evenementen. De SGE-gemeenten dragen ieder financieel bij aan de exploitatie en investeringen van de regionale voorzieningen. Dit geeft een “boost” aan de kwaliteit van de voorzieningen en geeft een evenwichtige spreiding van de voorzieningen in de regio, als waren we één gemeente.

SPEERPUNTEN

1. Behoud van waardevolle lokale samenwerking in het sociale domein met zorgpartners en inwoners
2. Cliënten zelf de regie laten houden. Zij hebben inzage in hun dossier. Het is voor hen inzichtelijk welke informatie zorgverleners over hen in hun dossier hebben geplaatst. Zij kunnen hier opmerkingen over maken of het dossier laten aanpassen.
3. In stand houden van een informatie- en adviessysteem waar voor iedereen het zorgaanbod te vinden is, zodat mensen met een PGB de zorg kunnen inkopen die het beste bij hun past.
4. Afstemmen van gemeentelijke uitingen en dienstverlening op toegankelijkheid voor mensen met een beperking en voor laaggeletterden.
5. Opvolgen van het “Advies Mantelzorg 2017” van de Adviesraad Sociaal Domein Nuenen met als speerpunt het Mantelzorgloket dat als motto heeft: Wij zijn er voor u!
6. De ondersteuning van vergunninghouders expliciet richten op de versterking van hun zelfredzaamheid.
7. Realiseren van integraal jeugdbeleid en spoed huisbezoek door AMK bij ernstige kindermishandeling.
8. Blijvend adequaat ondersteunen van De Stichting Leergeld bij het bestrijden van armoede bij kinderen.
9. Bevorderen van lessen in Financieel Bewustzijn.
10. Evenwichtige spreiding van huisartsen en apotheken.

3.3 Onderwijs en jeugd

Aandacht voor onderwijs is aandacht voor de toekomst. Voor adequate deelname aan de democratische samenleving is het van belang om onderscheid te kunnen maken tussen feiten en meningen.

Sociale media

Voor D66 is het van cruciaal belang dat kinderen met nieuws leren omgaan. In tijden van nepnieuws en een overvloed aan online sociale media is het van belang dat

kinderen/jonge mensen mediawijs worden. Goed om kunnen gaan met nieuws is essentieel voor een adequate deelname aan de democratische samenleving. Het is belangrijk dat jongeren leren onderscheiden wat betrouwbare bronnen zijn en wat fictie is.

Sociale mediaonderwijs staat nog in de kinderschoenen en maakt geen structureel onderdeel uit van het reguliere onderwijs. De gemeente dient in samenspraak met scholen aandacht te vragen voor onderwijs in het verantwoord omgaan met online sociale media.

Onderwijsfaciliteiten

De formele invloed van de lokale overheid op het onderwijs is beperkt en richt zich vooral op de huisvesting en de handhaving van de leerplicht. Daarnaast is een gemeente verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van voldoende faciliteiten voor sportonderwijs op de scholen (gym- en/of sportzalen).

In Nuenen is het scholenspreidingsplan uitgevoerd en is achterstallig onderhoud ingelopen. Een belangrijk aandachtspunt is nog Sporthal de Hongerman die (weer) in eigendom van de gemeente is. Gezien de slechte staat is renovatie of vervanging noodzakelijk. Aangezien deze sporthal een belangrijke functie vervult in het sportonderwijs in Nuenen moet de gemeente op korte termijn hierop actie ondernemen.

SPEERPUNTEN

1. Behoud van basisonderwijs in iedere kern
2. Op korte termijn de Hongerman vervangen door duurzame nieuwbouw
3. Strikt toezicht houden op verzuim en behalen van een diploma.
4. Als gemeente een stimulerende rol spelen in het samenbrengen van scholen, bedrijfsleven en kennisinstituten (voorbeeld: Brainportscholen), o.a. door het bevorderen van onderwijs in ICT en andere techniekvakken.
5. Onderwijs aan vergunninghouders bevorderen op een manier die het realiseren van een actieve deelname aan de arbeidsmarkt ondersteunt. Meer greep van de gemeente op de kwaliteit van dit onderwijs
6. In gesprek gaan met scholen over onderwijs in het verantwoord omgaan met online sociale media.

3.4 Cultuur

Voor D66 is een goed cultureel aanbod een onderdeel van de kwaliteit van leven en werken in de regio en daarmee ook van economisch belang. Onze nadruk op de verwevenheid met het stedelijke gebied/MRE geldt ook met betrekking tot de benadering van kunst en cultuur. Het tot stand brengen van een rijk aanbod binnen onze regio vereist onderlinge afstemming en taakverdeling tussen gemeenten en instellingen binnen onze gehele regio. Dit vergroot de doelmatigheid en biedt tevens de mogelijkheid om een rijk aanbod aan kunst en cultuur te realiseren. Cultuur is van en voor iedereen. De toegankelijkheid van cultuur voor jong en oud, voor alle opleidingsniveaus staat hoog in het vaandel van D66. Dat geldt in ruimere zin voor de hele algemene ontwikkeling van jong en oud. Daar past ook een goede en bereikbare bibliotheekvoorziening bij.

Het Klooster: lokaal en regionaal

Het Klooster in Nuenen heeft een kleinschalig cultureel aanbod. Daarnaast functioneren het podium en de ruimtes binnen het Klooster als thuishaven van diverse verenigingen. In de toekomstvisie van het Klooster, die nu uitgewerkt wordt, zal het Klooster dienstdoen als Dorpshuis met behoud van een kleine theatervoorziening. D66 wil dit voor de toekomst zo behouden, ook als uit de businesscase naar voren komt dat de activiteiten binnen het Klooster zonder substantiële bijdrage van de gemeente niet financieel sluitend te realiseren zijn.

Daarnaast moet het cultuuraanbod van het Klooster op zowel volwassenen als de jeugd gericht zijn. Cultuur is van ons allemaal en ook kinderen moeten daar op jonge leeftijd mee in aanraking kunnen komen. Daarom pleit D66 voor een hechte samenwerking tussen het Klooster en het onderwijs in het kader van kunst- en cultuureducatie.

SPEERPUNTEN

1. Behoud van het Klooster als Dorpshuis met een kleine theatervoorziening met een structurele, gemaximeerde financiële ondersteuning door de gemeente.
2. In het kader van cultuureducatie een hechte samenwerking bevorderen tussen het Klooster en het onderwijs in Nuenen.
3. Behoud van een goede en bereikbare bibliotheekvoorziening in Nuenen.

4. Tot slot

D66 erkent dat de bestuurskracht van Nuenen te wensen overlaat. Er zijn weliswaar goede resultaten geboekt, met name op het gebied van financiën, het sociaal domein en in de samenwerking binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE), maar Nuenen blijft kwetsbaar. Met name de bestuurlijke verhoudingen tussen Raad en College en binnen de Raad onderling zijn structureel verstoord.

D66 Nuenen vindt dat goed bestuur zich kenmerkt door:

- Transparant gedrag
- Verantwoordelijkheid nemen
- Sturen op resultaat
- Gericht zijn op (regionale samenwerking)
- Integer zijn
- Verantwoorde financiën voeren

De komende periode zullen wij ons maximaal inzetten inhoud te geven aan goed bestuur om zo de belangen van Nuenen optimaal te dienen.